

[Aksel Larsen.]

ved første behandling af forslag til ratifikation af konventionen stillede mit forslag til motiveret dagsorden. Der er andre lande, hvor regering og parlament har udtalt sig på den måde, som jeg foreslog det danske folketing skulle gøre. Det er tilfældet i Norge, det er tilfældet i Schweiz. Jeg kan ikke se, hvorfor det danske folketing ikke skulle udtale sig for, at atommagterne må standse disse prøvesprængninger og give regeringen i opdrag at benytte alle til rådighed stående midler for at påvirke stormagterne, så at de indstiller disse prøvesprængninger.

Jeg må måske for yderligere at understrege det, jeg har sagt, have lov til at citere endnu et afsnit af Albert Schweitzers appel. At jeg gør det, skyldes også, at jeg har en kedelig fornemmelse af, at selv om alle ærede medlemmer af tinget har fået den tilstillet, er det ikke alle, der har studeret den eller virkelig gjort sig klart, hvad den indeholder. Det, jeg vil citere, er følgende:

„Når det gang på gang forsikres os fra officiel og inofficiel side, at en konstateret forøget radioaktivitet i luften endnu ikke skulle overstige det, det menneskelige legeme kan tåle uden skade, så er dette at gå uden om problemet. Tager vi ikke direkte skade af luftens radioaktive grundstoffer, så skades vi indirekte af det, der allerede er kommet ned, af det, der endnu kommer ned og endnu vil komme ned. Dette optager vi gennem radioaktivt vand og gennem vor vegetabiliske og animalske føde i forhold til, hvad der i vor egn findes ophobet i de planter, der indgår i vor ernæring. Naturen ågrer til vor skade med det, der kommer ned fra luften.

Ingen radioaktivitet i luften, som er forårsaget af de radioaktive grundstoffer, der er opstået ved eksplosioner, er af så ringe styrke, at den ikke i længden ved forøgelse af disse grundstoffer i vort legeme kan blive til fare for os.“

Jeg vil mene, at det er en sag, som bekymrer og bør bekymre alle mennesker, men som i allerhøjeste grad burde bekymre det høje folketing og den høje regering, og derfor mener jeg, at man fra dansk side bør gøre sit til, at disse prøvesprængninger bliver indstillet.

Den højtærede minister for udenrigsøkonomi har i en ganske kort erklæring, hvori han anbefaler at forkaste den af mig foreslåede dagsorden, sagt, at regeringen vil støtte enhver bestræbelse for international nedrustning; det gælder også på atomområdet. Det ved jeg godt regeringen vil, men det er ikke det, det drejer sig om. Hvis man knytter spørgsmålet om standsning af prøvesprængninger af atom- og brintbomber sammen med almindelig nedrustning og andre spørgsmål, kan der gå meget lang tid, inden man når til et resultat. Der er imidlertid intet, som forhindrer, at disse prøvesprængninger kan indstilles, medens man forhandler om nedrustningsproblemernes øvrige sider. Det er altså ikke noget argument mod et initiativ fra folketingets eller regeringens side i denne sag, at man siger, man vil støtte alle bestræbelser for at nå til virkelig nedrustning — det er ikke noget argument.

Rustningerne er i sig selv en fare for menneskene, ikke bare derved, at de betyder en nedsættelse af levestandarden, at de belastar landenes økonomi o. s. v., men også derved, at de kan føre til krig. Den mest akutte fare for menneskene i dag er imidlertid prøvesprængningerne af atom- og brintbomber. Det er påtrængende nødvendigt at få dem standset. Det er et ganske beskedent og isoleret felt inden for hele det store område, der hedder nedrustningskomplekset, og her mener vi at folketinget burde have taget et initiativ.

Jeg skal naturligvis ikke ved denne anden behandling af forslaget til ratifikation af konventionen genfremsætte det dagsordensforslag, som jeg fremsatte ved første behandling, bl. a. fordi jeg vel må befrygte, at folketinget enten ikke forstår rækkevidden af det hele eller af politiske eller taktiske grunde vil føle trang til igen at stemme et sådant forslag ned.

Jeg ville ønske, andre ville foreslå en tilsvarende dagsorden, og hvis det ikke kan lade sig gøre, ville jeg ønske, at partiernes repræsentanter hver især ville udtale sig positivt for, at disse prøvesprængninger må standses, uden at det gøres til en betingelse herfor, at nedrustningsforhandlingerne på alle mulige områder fører til et resultat. Jeg ville ønske, at regeringen i den redegørelse, vi kan forvente fra den